
Takáts Gyula Megyei Hatókörű Városi Könyvtár

*Az öregbetűs könyvekkel, hangoskönyvekkel,
biblioterápiás foglalkozással és
akadálymentesítéssel kapcsolatos felmérés*

Oldalszám	20 oldal
Készítette	táblázatok és diagramok: Rampeltné Schleier Ilona szöveg: Kiss Adrián Marcell összeállítás: Nagyné Németh Ilona Rampeltné Schleier Bettina Soványné Domokos Erika Vágner Ildikó Kiss Adrián Marcell
Dátum	Kaposvár, 2022. augusztus 16.

igazgató

TAKÁTS GYULA KÖNYVTÁR
AZ ÖREGBETŰS KÖNYVEKKEL, HANGSKÖNYVEKKEL, BIBLIOTERÁPIÁS FOGLALKOZÁSSAL, AKADÁLYMENTESÍTÉSSEL
KAPCSOLATOS FELMÉRÉS

Tartalom

1. Felmérés	4
1.1. A felmérés célja	4
1.2. A felmérés leírása	4
1.3. A felmérés eredményei	4
2. Felmérés eredményei	5
2.1. Takáts Gyula Könyvtár felkeresésének gyakorisága, látók és gyengénlátók megoszlása 5	
2.2. Öregbetűs könyvek	6
2.3. Médiatári hangoskönyvek	7
2.4. Látássérültek irodalmi anyagokhoz való jutásáról	8
2.5. Biblioterápiás foglalkozás	9
2.6. A könyvtár akadálymentesítésével való elégedettség	10
2.7. Velünk megosztott megjegyzések, vélemények, javaslatok	15
2.8. Statisztikai adatok	16
3. Összegzés	17

1. Felmérés

1.1. A felmérés célja

Vizsgálatunkra a minőségbiztosítási folyamat részeként került sor. A felmérésben arra voltunk kíváncsiak, hogy a látogatóink milyen gyakorisággal látogatják könyvtárunkat, egyes szolgáltatásainkat (öregbetűs könyvek kölcsönzése és hangoskönyvek kölcsönzése, biblioterápiás foglalkozások) mennyire ismertek, mennyire elégedettek akadálymentesítésünkkel, mit változtatnának.

1.2. A felmérés leírása

A felmérés nyomtatott kérdőív segítségével történt. Így teremtettük meg ténylegesen annak a lehetőségét, hogy csak a rendezvényen résztvevők válaszolják meg a kérdéseinket. A felmérés során egy résztvevő csak egy kérdőívet tölthetett ki. A felmérésben csak a 14 év felettiak vehettek részt. Kitöltése pár percnél nem tarthatott tovább, mivel az általunk összeállított kérdőív csupán 2 oldal terjedelmű volt.

A kitöltők a könyvtár nyitvatartási idejében tölthették ki és adhatták le a kérdőíveket. 5 hetes időintervallumban végeztük el a felmérésünket. Munkatársaink a kölcsönzés és a visszavétel során a kölcsönzőpultnál, az egyes részlegekben tájékoztatás alkalmával hívták fel a könyvtárhasználók figyelmét a kérdőívre, valamint az elégedettségmérési munkacsoport tagjai szólították meg az olvasókat.

1.3. A felmérés eredményei

Felmérésünket sikeresnek tekinthetjük, a 121 fő töltötték ki kérdőívünket. A kérdőíveket elektronikusan dolgoztuk fel, a táblázatokba rendezett adatok és diagramok segítségével készítettük el az elemzésünket.

2. Felmérés eredményei

2.1. Takáts Gyula Könyvtár felkeresésének gyakorisága, látók és gyengénlátók megoszlása

Milyen gyakran látogatja könyvtárunkat?

	Felmérés	
Most van itt először	1 fő	0,82%
Hetente többször	10 fő	8,26%
Hetente egyszer	16 fő	13,22%
Kéthetente	23 fő	19,01%
Háromhetente	27 fő	22,31%
Havonta	32 fő	26,45%
Ritkábban, mint havonta	12 fő	9,93%
Összesen	121 fő	100%

Ön látóként, gyengénlátóként vagy vakként látogatja intézményünket?

	Felmérés	
Látó	112 fő	94,12%
Gyengénlátó	6 fő	5,04%
Vak	1 fő	0,84%
Összesen	119 fő	100%

2.2. Öregbetűs könyvek

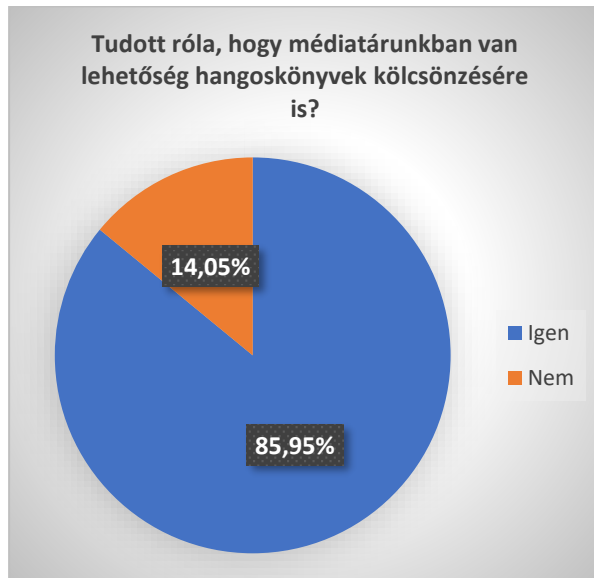

Szokott tőlünk öregbetűs könyveket kölcsönözni?		
121 válaszadó		
Igen	9 fő	7,50%
Nem	111 fő	92,50%
Összesen	120 fő	100%

Lenne-e igény az Ön részéről olyan kiemelésre könyvtárunkban, ahol öregbetűs kiadványokat találhat?		
Felmérés		
Igen	33 fő	27,50%
Nem	87 fő	72,50%
Összesen	120 fő	100%

2.3. Médiatári hangskönyvek

Tudott róla, hogy médiatárunkban van lehetőség hangskönyvek kölcsönzésére is?

	Felmérés	
	Igen	104 fő
Nem	17 fő	14,05%
Összesen	121 fő	100%

Szokott tőlünk hangskönyveket kölcsönözni?

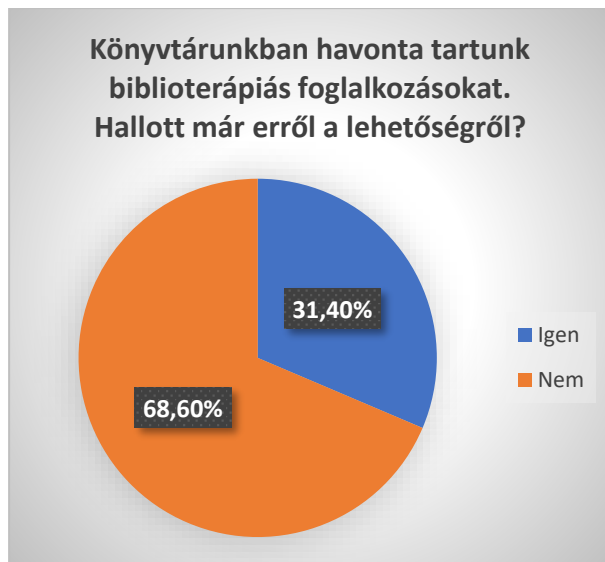
	Felmérés	
	Igen	10 fő
Nem	111 fő	91,74%
Összesen	121 fő	100%

2.4. Látássérültek irodalmi anyagokhoz való jutásáról

Milyen más módszert ismer, amivel egy látássérült irodalmi anyagokhoz juthat?			
	Látók	Gyengénlátók	Vakok
14-18 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Felolvasó „délutánok” (az idézőjel azért, mert nem feltétlenül délután).” „Foglalkozások.” „Braille írással, Moon írással írt történetek.” „Braille írás.” „Semmilyen.” 		
19-30 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Sajnos nem ismerek.” 		
31-45 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Nem ismerek ilyen módokat.” „Internet.” „Nem ismerek másmilyet.” „Élőkönyvtár, Braille írás.” „Hangskönyv, oldalfelolvasó program.” „Felolvasó programok.” „Kódok használata.” „Felolvasás.” „Online rendelés.” „Hangskönyvek.” 	<ul style="list-style-type: none"> „Személyes felolvasással.” „Rádió, youtube felvétel, személyes felolvasás révén.” 	
46-60 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Braille írás.” „Braille írás.” „Interneten hallgat hangskönyvet.” „Internet.” „Braille írással készült anyagok.” „Nem tudok!” „PC-n felolvasóprogram.” 		

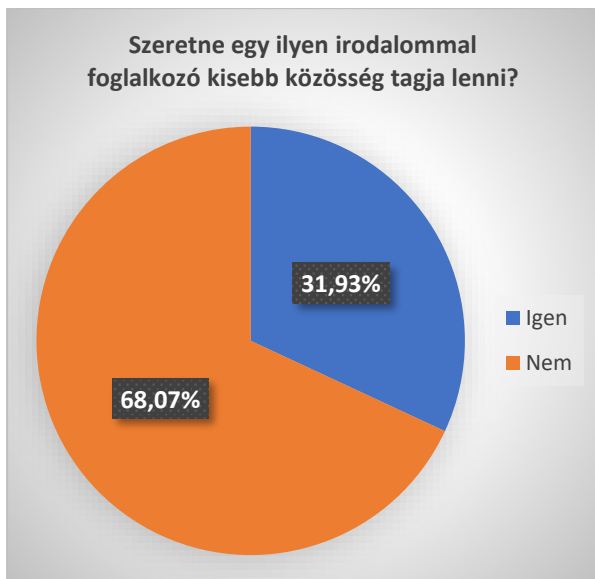
61-75 évesek	<ul style="list-style-type: none"> • „Braille írás.” • „Könyvtáron kívül (is)? Pl.: rádió (játék), (irodalmi sávok)...” • „Braille írás.” • „Braille írás.” • „Nincs információm.” • „Hangoskönyvek.” • „Ami hangalapú.” • „Nem ismerek.” • „Braille írással írt könyvek.” • „Nem ismerek.” 		
76 évnél idősebbek	<ul style="list-style-type: none"> • „Felolvasás.” 		<ul style="list-style-type: none"> • „Pendrive-on.”
Kortalanok	<ul style="list-style-type: none"> • „Nem nyilatkozom.” 		

2.5. Biblioterápiás foglalkozás

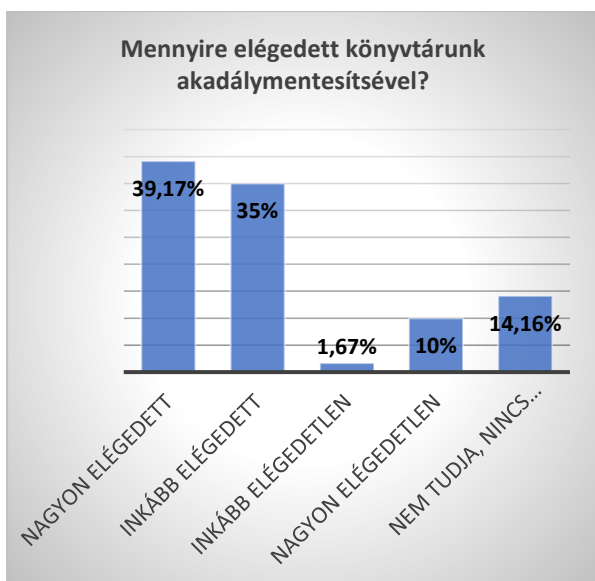
Könyvtárunkban havonta tartunk biblioterápiás foglalkozásokat. Hallott már erről a lehetőségről?

	Felmérés	
	Igen	38 fő
Nem	83 fő	68,60%
Összesen	121 fő	100%

Szeretne egy ilyen irodalommal foglalkozó kisebb közösség tagja lenni?		
	Felmérés	
Igen	38 fő	31,93%
Nem	81 fő	68,07%
Összesen	119 fő	100%

2.6. A könyvtár akadálymentesítésével való elégedettség

Mennyire elégedett könyvtárunk akadálymentesítésével?		
	Felmérés	
Nagyon elégedett	47 fő	39,17%
Inkább elégedett	42 fő	35%
Inkább elégedetlen	2 fő	1,67%
Nagyon elégedetlen	12 fő	10%
Nem tudja, nincs információja	17 fő	14,16%
Összesen	120 fő	100%
Kapott átlagpontoszám	4,07 pont	

Mit tart jónak könyvtárunkban akadálymentesség szempontjából?

	Látók	Gyengénlátók	Vakok
14-18 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Nagyrészt sík területek (kivétel lépcsők, de az itt dolgozók nagyon segítőkészek).” „A küszöbök.” „A nagy tereket.” „Liftet a lépcsőkön.” „Igényes” (szerk. megj.: nem tudtuk elolvasni a pontozott részt). „Van lift, nincsenek küszöbök.” „Jó így, ahogy van.” „Lépcső melletti „liftet”.” 		
19-30 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Könnyen megközelíthető mindenki számára minden.” „A lépcsők akadálymentességét.” 		
31-45 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Megközelíthetőség a városban belül.” „Felvonó.” „Erre nem tudok válaszolni.” „Lépcső akadálymentesítése.” „Lift használata.” „Azonkívül, hogy a bejáraton be lehet jönni, ez a könyvtár NEM akadálymentes!” „Mindent. 😊” „Praktikus.” „Lépcsőn való feljutást mozgássérültek részére.” „Mindent.” 	<ul style="list-style-type: none"> „A földszinti tér bejárható.” „Azt, hogyha babával jövök, fel-le tudják küldeni a könyveimet.” 	

46-60 évesek	<ul style="list-style-type: none"> • „Lift.” • „Látogathatják látás- és mozgássérültek.” • „Lift.” • „Úgy gondolom, minden terem elérhető a számukra.” • „Könnyen megközelíthető mozgássérültek számára is.” • „Mindent!” • „Feljáró, lift.” • „Mindenki be tud jönni.” • „A liftet.” • „Lift, segítő „csikok”.” • „Modern.” 	<ul style="list-style-type: none"> • „Könnyen megközelíthető az emelet is.” 	
61-75 évesek	<ul style="list-style-type: none"> • „Lift.” • „Lift.” • „Lendületes megközelítést.” • „Lépcsőlift.” • „Rég nem láttam használat közben.” • „Lift; áttekinthető polcrendszer; segítőkész, jól képzett szakemberek; szükség esetén házhoz szállítás; hangoskönyv; videotéka.” • „A lépcsőre szerelt felvonót.” • „Mindent.” • „Nem tapasztalok problémát.” • „Nem vagyok érintett.” • „Egyenlőre nem érint a kérdés.” • „Nem figyeltem.” • „Lejtős fel- és lejárók.” • „Lift.” • „A felvonót.” • „Mindent.” • „Oké.” • „Jó.” • „Igen.” 		
76 évnél idősebbek	<ul style="list-style-type: none"> • „Mozgáskorlátozottak felvonója.” • „Nincs rálátásom.” 	<ul style="list-style-type: none"> • „Mindennel meg vagyok elégedve.” 	<ul style="list-style-type: none"> • „Van rámpa, a kiszolgálást megkapom a földszinten is.”

Kortalanok	<ul style="list-style-type: none"> „Semmit.” 		
------------	---	--	--

Mit változtatna meg könyvtárunkban akadálymentesség szempontjából?

	Látók	Gyengénlátók	Vakok
14-18 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Liftek használata, vakok vagy gyengénlátók részére feliratok Braille írással kirakva.” „Nagyobb ajtók.” „Semmit, jó így.” 		
19-30 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Semmit.” 		
31-45 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Nem tudom, az emeleti lépcsőt és WC-t biztos...” „Lift jó volna, a gyerekkönyvtárba a babakocsit is fel lehetne vinni.” „Korszerűbb számítógépes keresőrendszer.” „Küszöböket felszedni, nagyobb ajtó (kerekszék be sem fér!), a felvonót még sosem láttam használni, pedig sokat járok. A gyermekkönyvtár csak egészségeseknek megközelíthető.” „Semmit. 😊” „Semmit.” „Semmit.” 	<ul style="list-style-type: none"> „Az emeletre lifttel is lehessen közlekedni.” „Semmit.” 	

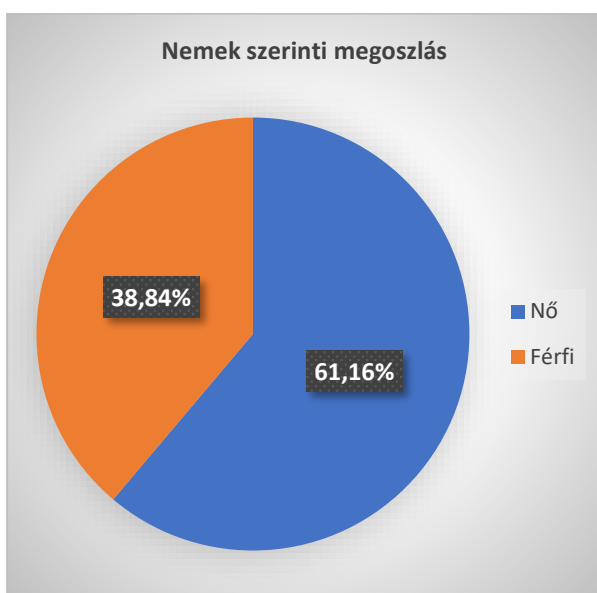
46-60 évesek	<ul style="list-style-type: none"> • „Nagyobb színes felületek, amit messziről is tudják a különböző funkciójú helyekre vezetni a könyvtárlátogatókat.” • „A gyermekrészhez nincs lift.” • „Semmit!” • „Semmit.” • „Küszöbmentes, szélesebb, fotocellás bejárat.” • „Kidomborodó „csíkok”, vakok írása több helyen.” • „Semmit.” 	<ul style="list-style-type: none"> • „Gyermekre fel is tennék lépéseket.” 	
61-75 évesek	<ul style="list-style-type: none"> • „Nem tudom.” • „Akadálymentesítést a gyerekkönyvtárba.” • „Sarokvédők felszerelését.” • „Nem vagyok érintett, így komoly javaslatot nem tudok tenni.” • „Semmit.” • „Nem látok szükségesnek változást.” • „Elégedett vagyok.” • „Van lift, talán az elég.” • „Nem értek hozzá.” • „A lift használata jó lenne.” • „Semmit.” • „Semmit.” • „Semmit.” 		
76 évnél idősebbek		<ul style="list-style-type: none"> • „Esetleg egy liftet lehetne létesíteni.” 	<ul style="list-style-type: none"> • „Nem tudom, régen jártam ott.” (szerk. megj.: házhozszállítással visszaküldött kérdőív)
Kortalanok	<ul style="list-style-type: none"> • „A lépcsőt.” 		

2.7. Velünk megosztott megjegyzések, vélemények, javaslatok

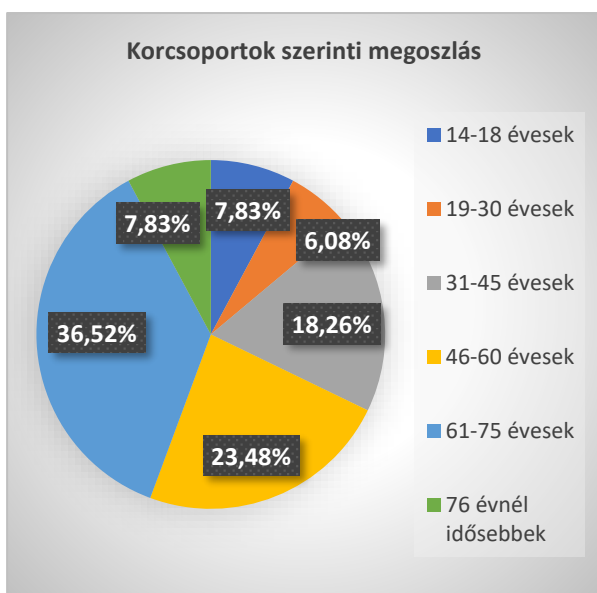
Ha bármilyen megjegyzése, véleménye, javaslata van, kérjük, ossza meg velünk:			
	Látók	Gyengénlátók	Vakok
14-18 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Nincs, minden prima.” 		
19-30 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Nincs. 😊” „Nagyon segítőkészek.” 		
31-45 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Könyvklub létrehozása.” „Én elégedett vagyok.” „Nagyszerű a könyvtár, a programok és a választék is.” „Nagyon jó itt minden, kellemes minden itt! ♥” 	<ul style="list-style-type: none"> „Köszönöm minden itt dolgozó kedvességét, segítőkészségét, hozzáértését.” „A baba- és gyerekkönyvtár tökéletes helyen van az emeleten. Tágas, jut hely a csoportos foglalkozásoknak és a mini „játszóternek” is. Köszönjük, ez a kedvenc helyünk a könyvtárban! ♥” 	
46-60 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Nagyon szeretünk ide járni.” 		
61-75 évesek	<ul style="list-style-type: none"> „Sajnos nem vagyok tájékozott, de szeretném, hogy mindenki tudja használni a könyvtárat! Mert olvasni jó!” „Így tovább! Köszönöm a segítséget minden alkalommal.” „Pillanatnyilag nincs.” 		

76 évnél idősebbek		<ul style="list-style-type: none"> „Legyen még több hangskönyv 20. századi magyar irodalomból, világirodalomból, Ken Follett, Leon Uris, Eric Knight, Peter Marshall. Ötlet: meghírdetni FB-on, használt, megunt CD-ket, hangskönyvet és közvetíteni olyan intézményekhez, ahol vakok élnek.”
--------------------	--	--

2.8. Statisztikai adatok

A kérdőív kitöltőjének neme		
	Összesen	
Nő	74 fő	61,16%
Férfi	47 fő	38,84%
Összesen	121 fő	100%

A kérdőív kitöltőjének életkora:		
	Felmérés	
14-18 évesek	9 fő	7,83%
19-30 évesek	7 fő	6,08%
31-45 évesek	21 fő	18,26%
46-60 évesek	27 fő	23,48%
61-75 évesek	42 fő	36,52%
76 évnél idősebbek	9 fő	7,83%
Összesen	115 fő	100%

3. Összegzés

Felmérésünkben a férfiakhoz képest (38,84%) a nők (61,16%) voltak többségben. Az egyes korcsoportok közül a 61-75 évesekhez tartozók (36,52%) voltak a legaktívabbak a kitöltésben. A 121 kérdőívből 6-ot töltött ki gyengénlátó, 1 vak olvasónk pedig házhozzállítási szolgáltatásunk révén jut hangskönyveinkhez. A felmérésben résztvevők negyede (26,45% - 32 fő) havi rendszerességgel keresi fel könyvtárunkat.

Míg a válaszadók 7,50%-a kölcsönöz is jelenleg tőlünk **öregbetűs könyveket**, addig 27,50%-uk örülne egy öregbetűs kiadványokat tartalmazó kiemelésnek.

85,95% tudott róla, hogy könyvtárunkban lehet **hangskönyveket** kölcsönözni, de mindössze 8,26%-a szokott tőlünk ilyen médiatári dokumentumot kölcsönözni.

Könyvtárunkban tartandó **biblioterápiás foglalkozásainkról** a kérdőívet kitöltők harmadának volt korábról értesülése, ezzel megegyező arányban jeleztek felénk későbbi részvételi szándékot.

A megkérdezettek szerint **a vakok és gyengénlátók irodalmi anyagokhoz** személyes felolvasás és foglalkozásokon való részvétel, élőkönyvtár, rádió, hangskönyv, internetes oldalakon elérhető felvételek vagy számítógépes felolvasó programok révén **juthatnak**. Braille írást csupán a látók írták be, addig a gyengénlátók és a vakok egyáltalán nem említették ezt a lehetőséget.

A könyvtárunk **akadálymentesítését** 4,07 átlagpontra értékelték. Összességében 74,17%-uk volt vele valamilyen szinten elégedett, 11,67%-uk pedig elégedetlen.

A kitöltők jónak tartják, hogy a könyvtárunk kívülről lejtős feljáró révén közelíthető meg a mozgássérültek, kerekesszékesek és a babakocsisok számára. A mozgáskorlátozottak számára a földszinti tér bejárhatósága mellett a lépcsőlift által az első emeleti rész is könnyen megközelíthető. Segítőkész könyvtárosoknak köszönhetően bizonyos esetekben fel-le tudják küldeni a könyveket a könyvlifttel, a földszinten is hozzá tudnak jutni a keresett dokumentumhoz (vak olvasó).

Ugyanakkor küszöbmentes, szélesebb bejáratot (fotocellás) és nagyobb ajtókat alakítanának ki, hogy a kerekesszékesek még könnyebben közlekedhessenek. A legtöbben az olvasók által is használható liftet hiányolták. Noha többen is változtatnának a gyerekkönyvtár nehézkes megközelítésén, addig volt olyan olvasónk, aki ezen nem változtatna, mert az megfelelő helyen van. Egyesek nagyobb színes felületekkel különböztetnék meg egymástól a különböző funkciójú tereket, vakok és gyengénlátók számára Braille feliratozás mellett kidomborodó vezetőcsíkot is kialakítanának, sarokvédőket helyeznének el.

Felmérésünk végén többen megfogalmazták elégedettségüket: volt, aki a dolgozók kedvességét, segítőkészségét és hozzáértését; más a nagyszerű programokat és választékot méltatta, amiért szeretnek

hozzánk járni. I kitöltő a könyvklub létrehozását szorgalmazta. Vak olvasónk több XX. századi és kortárs magyar és világirodalmi hangoskönyvet szerezne be, tenné azt kölcsönözhetővé olyan intézmények számára is, ahol vakok élnek.